

سر تحریری: مصطفیٰ فوزی

تاریخ تاسیس ۱۳۲۷ سنه ہجری
سنه ۱۳۲۷ مائیک شامانہ ایچون پشون
اوله رق ۸۰ آلتی آیللی ۴۰ فروش
ومالک اجنبیہ ایچون ۲۰ فراندر

تحریر فیض

شدیلک هفته در نشر اولنور

صاحب امتیاز و مدیر مسئول حسن کالیم

ملت منایب امت اسلامیہ ایچون ملید اولان آثار
مجله لر سر آیدر درج ایدیلان اوراق اعاده ایدیلر.مطبعه و اداره خانسی: استانبول باب عالی جوارنده
والسود جادسی: نوسرو ۷۰ اصحاب سراجانہ
مرسات آیدر

نسخه سی ۶۰ پاره در

تصوفی، دینی، اخلاقی، ادبی، سیاسی جریده اسلامیہ در

نومرو ۱۴۱

اخلاق و فضائل اسلامیہ دائر:

حدیث شریف

— ۱ —

[ان قلوب ہی آدم کالها بین اصبعین من اصابع الرحمن کقلب
واحد یصرفه حیث یشاء] رواہ مسلم . عن ابن عمر .
ترجمہ سی . — بنی آدمک قابیری قلب واحد کبی ید قدرت
الہیہ در . ایستدیک کبی قلبلر اوزرنده نصرف ایدر .

— ۲ —

[ان کذب علی لیس ککذب علی احد من کذب علی معتمد
فلینبوا مقدمہ من النار] روى البخاری و مسلم . عن ابن شعبہ .
ترجمہ سی . — بکا اسناد ایدیلن کذب ویکرلینہ عطف ایدیلن
کذب کبی کوچک واهیتدن عاری دکادر . بکا کذب وافترا اسنادندہ
جرات کوسترن کندینہ قیزغین بر ملجأ و ماوای خسران احضار
ایتسون .

— ۳ —

[انی لم ابعث لماناً وانما بعث رحمة] رواہ مسلم . عن ابی ہریرہ .
ترجمہ سی . — بز سالب الرحم وقاطع الموده اولورق کوندرلدم .
بن آجق حامی بسرت ورحمت اوله رق بعت بیورلدم .

— ۴ —

[لاندخلوا مساکن الذین ظلموا انفسهم ان یصیبکم ما اصابهم
الا ان تکنونوا باکین] روى البخاری و مسلم . عن ابن عمر .
ترجمہ سی . — اهل اعتساف دیارینہ لافیدانہ داخل اولیکز .
او حال تعدی واعتساف مزده سرایت واصابت ایدر . او دیارہ
مناثر وعبرتین اوله رق داخل اوللیسکز .

— ۵ —

[انها ستکون بصد اثره وامور تنکرونها قالوا یارسول الله فسا
تأمرنا قال تؤدون الحق الذی علیکم وتسلون الله الذی لکم] روى
البخاری و مسلم . عن ابن مسعود .

ترجمہ سی . — بندن مکرہ اہوا پرست واضلال امور ایدر
اخلاف کلیر . اصحاب بز بوخصوصده نہ ایله مأمورز دیدیلر . سزک
اوزریکزہ حق طاعتک اداسی واللہدن خلاص و مرحمت استرحام
ودعاسی لازمدر بیورلدی .

— ۶ —

[لا تقوم الساعة حتی تأخذ امنی ماخذ القرون شبراً بشبر
وذرعاً بذراع فقیل یارسول الله کفارس والروم قال ومن الناس
الا اولئک] روى البخاری . عن ابی ہریرہ .

ترجمہ سی . — عصرلرک مآثر غیر مستحسنہ منی قاریش قاریش
امتم اخذ وقبول ایتمکچہ انتظام عالمہ خلل طاری اولمز . بعضلری
مشرکین روم وفارک مآثر مستحسنہ سی یارسول الله دیدیلر .
جواباً [یا کیم اوله حق بالطبع بالکمز اولنلرک مآثر غیر فخرسی]
بیوردیلر .

— ۷ —

[لا تقوم الساعة الا علی شرار الناس] رواہ مسلم . عن انس .
ترجمہ سی . — قیامت بشرک اخلاقہ مزو آچاقلری اوزرینہ قویار .
قلعہ سلطانیہ لی: علی طیار

فلسفیات

غایہ حیات

غیثیات — وجدان متفکر — اقرارحق — تنبیات رحیمیہ — اعتقادات
اولیائہ انہ — شرایع — قرآن — دین احمدی — حقیقت قرآنیہ —
شرائط تکملہ روحیہ

حیات بر جدال ہیمنی ایله دوام ایدر ایسہ غایہ معالی ظهور
موجوداتک حکمتی نسیان ایدلش اولور . انسان فہم وادراک کبی
قوتہ تمیزبہ صاحب اولدیغندن صنوف اشیا بنی تقریق ومنظومہ حادثاتی
محاکات عقلیہ ایله میزان تحقیق وتدقیقہ وضع ایله وارلنک معناسی
اکلامی بنلکنہ مقابل بر چوق سؤالیر ایراد ایتمک اضطرارندہ در .
وجدان متفکر . دوشنیورم ، عالم اکوانک محیط اولدینی لایحیی

بو حقیقتك پریشان تخملىرى كورسوروز . متعدد معبودلر افعال و قواى طبيعیه قارشو الهلر اقامه ايدىيورلردى . مصرك واسع چوللارنده قيونلرى سورن چوبانلر قوه روحیهك سخريات و اهمهك تأثيريله دويدقلى هرشیدن خوف و هراس نتیجهسى كوزلرى سماره براق كیجهلرك باشلرىندىم بارلایان یلدىزلره دیکرك اونلردن اكلامدقلى حالده امدادلر معنوی استعانهلر اوغشلردر . ایشه حسیات اولیه انسانیهك مشهودات مادهدن اقتباس ایتدكلى منشورات اساطیر و خرافه لرده حقایق اصلیهك . اساسات معنویهك شمیمه لری ، داغنیق بر حالده محسوس اولیور . روحانی و معنوی عالمك وجودی احساس ایدن بو ابتدائی و مغشوش فیکرلر الهی شکلورده اوتان و اصنام ایله تمثیل ایتدیرلمشدر .

وحدت ازلیه حقنده ادیان سماویهك تلقین ایتدیكى احکام اعتقادیه و دستار يك آن صکره تغییر و تحریف ایدیلور حقیقتك یرینه محصول تخیل قائم اولیوردی . استعداد انسانیه بخشایش فطریهك خواصه انکشاف ، زمین و زمانك وجوده کتیردیكى تکامل و قانون اصطفای نتیجهسى انسانلری وحدت الهیهی تأکید اقواعد اجتماعیه و اخلاقیه بی دهاقوى رشته معنویه ایله بفلاقی ایچون طرف لازالدىن کتب سماویه و پیغمبران بعث و ارسال ایدیلوردی . حکمت ازلیه سبحانهیه و فطرت مکنونزه انسانیه اقتضاسی انسانلر مرور اعصار و تقلبات دهرله قواى طبیعته تدریجاً حاکم ، قوه تکمله انسانیه انکشاف ایتدکجه استعداد تزايد و قواعد اجتماعیه و اداره حیات محیطات مؤثراتنه تبعاً دهاق مضبوط و یکی اساسلره ابتدا ایله شکل حیات و تلقی افکار دکشیور انسانلر حقایق اشیاى ، مکنونات ، محذورات ، متمسکات ، واجبات کبی افعالک تعیین و تقدیرنده بر قوه ایقانیه ، عرق احتیاج و افتقار طرف الهیدن معلوم ذوات کاملهیه و عقول متمسکه کتب انزال ایله طریق حق و صوابی ارائه ، میزان حال و افعالی تبیین انسانلر ایچون احکام اعتقادیه و مصالح دنیویه قواعد اجتماعیه و اخلاقیه واجبات امور ، غایه کالی حقایق لدیهی مبدأ معاد کبی برچوق احکام ازلیهی تفهیم و تبلیغ رسالته مأمور بیامبران ، مرصوف و اقوامه شرایع مختلفه ایله بعث ییورلمشدر (لکل جعلنا منکم شرعاً و منهاجاً) وحدت الهیهی تبلیغ و تصدیق خصوصنده ادیان سماویهده بر فرق یوقدر اساسات اعتقادیه ، سماوی هر دین و کتبهده ثابت احکام سائر فرعیهده استعداد و تکملات عصره توفیقاً تحول و تبدل ایتکدهدر .

جناب فخر کاشانه انزال ییوریلان قرآن عظیم الشان ایسه فی مابعد بشون جمعیت بشریهجه معمول به بر قانون لایتغیر شکلنده اکمل اولهرق شرف نازل اولمشدر حقایق قرآنییهی معانی کلام الهی

مفردات اشیا ، بیکارله شئونات و یونلری اداره ایدن قوانین لایتغیر ، علوم مسوئلهك دائره حل و کشفنه کیرمیان لایتناهی سرائر و خفیات ، کوکولر ، یلدىزلر ، شمس ، قمر ، صنوف موالید ، سلسله موجودات رشته استظامله مقصوداً جریان ایدییور . مصنوعات لایتناهی و یونلرك کیفیت و کیتندن مباحث معارف بشریهك صولک یوقدر عوالم کلیهی عدسه عقليه ایله کورن و حسن ایدن انسان وجدان متفکر . بشریت بر عالم هیجی دن کلبور . بر مدت مرآت حادثاتی چشم حیاتله رؤیت ایدییور . بود ، نابود ، نیک ، بد ، وجود ، عدم ، بقا ، فنا ، مبدأ ، معاد ، نهایت منظومه تضاد شئونات کونییه ، فقط زویه کیدیور . بو دارلغك مابعدی اولهرق بر دیگر عالمهی نقل اولنیور . نیم ، زدهیم ، زدن کلدیم ، نه ایچون کلدیم ، زویه کیده جکم ، ایشه وجدان متفکر ابدی اندیشه لری صور عالمك بر حقیقتی موجوداتك بر ماهیتی بر قوه فاعله ارادهسى ، علل و معلولاتك بر نقطه توقف و اسبابك انتهاسى یوقیدر ؟ وجدان علوم حقیقیه منبعلرندن لایقیله اشباع ایدیلره من ایسه برکان تعذیبات ایله قاورولور ، بو حقایقك معنایى و جدانلرینه برلشدره میان آدماملرك بنیان معنویاتلری جهنمك آتش ریب کانلریله قراریر ، اوراسی بر معبد نوره دکل بر ظلمت دیمجوره دوز .

انسانلر عالم مادیاتك فصل کاشانه فریح بال و استراحتلرنده معمور اولهرق یشامق ایستلر ایسه وجدان آدمیتده معمور بر قصر آباد معنویك اقرارنده یشامق ایستر (تبعات رجیمیه) بونی بر حقیقت تاریخیه اولهرق بزه خبر و یریور بشریت (عالم فکرتده) هنوز (کال ابتدائی) ده ایکن حقایق کلیهك مصدربی اقرارده کیچیکمامشدر . حقیقتك محرف و مغشوش داللری تاریخك درینلکارینه طوغری انفاذ نظر ایتدکجه کوریوریز .

تاریخ ادیانك ، معتقدات انسانیه اوزرنده یادیبی (تبعات رجیمیه) وجدانیانه عائد انسانلرك اولیات اعتقادیهسى ممکن اولدیقى قدر ایضاح و تفصیل ایدییور ایسهده بومسورودات برده خفایا و مهمیتدن قورتولش صایله میور مظلم ، تاریخی دوره لره عائد بو تدقیقات او قدر امتداد ایدییور که نهایت غیب اولوب کیدیور . بزجه ظهور آدمیت دین حق و وحدت الهیهی تصدیقادر .

حالبوکه انسانلر تلقینات پیامبران و تبلیغات کتب سماویهدن زیاده میلان حس و طبعیه مغلوباً مخلوق اولدقلرندن اقرار حقده او درجه از ثباتکار نکلوده ایسه او رتبه عجول اولمشدر [۱] بونکله برابر مصرکاهنلرینک کلدانی راهبلیرینک آثوری فیلسوفلرینک بشون تدریساتلرنده معنای کاشانی حل و معمای عوالمی اعلام ضمننده [۲] حضرت موسیك طوره نشرندن فرق کون صکره مودنده قومك بر یوزاغی کندولرینه معبود اتخاذ ایتدکلى قرآن حکیم الفرقان خبر و یریور .

بر هیولا بیتیندن عبارت اولان عالم مادیاتک حادثات بشریه بی اداره ایتمک ایچون قوانین موضوعه سنک تلقین ایتدیکی دساتیر اخلاقیه ، شرائط حیاتیه بی منتظم بر محور اطرافنده دور ایتدیرمک غایه سنه مستند احکامی نه رعایت ایتکدن عبارتدر . حالبوکه وجدانیات مادی موضوعلره اشباع ایدیلر من حیثک بر معنایی غائبانه عائد بر وظیفه سی واردر بو وظائفده صور مادیه ایله نه قدر ترسیم وتنظیم ایدیلور ایسه ایدلسون تکملات روحیه سه حه لایتنه ایلر طوغری طیران وحقایق کیهنک اصلرندن تشتم ایله برچوق تجلیاته مظهریتله عودت ایدر . الهامات وجدانیه بو فیوضاته معکس اوله بیلر ایچون عشق ، و محبت . ذوق کبی منظومه لدنیه ایله محمول اولسی لازمدر نه حکمت نظریه ونه ده تمجد صوریه ایله غائبانه وسائل وصول بمکن اوله بیلسون اخلاصیات واذواق شهودییه ایله ماوراسی سر اثر مشهود اولور بونلرده دینده قوی براخلاص وعشقک موجودیتی استلزام ایتدیرر .

بوستانچی : شیخ طاهر الحریمی

عصر سعادتده عسکرلک

مابعد

حرب

قمحطانیه عربلرندن متشکل حکوماتک منتظم عسکری اولدینی جهته بونلر بو یوجک محاربه لر یامیشلر وایچه فتوحاته نائل اولمشلردی . فقط عدنانیلرک محاربائی قبائل بیننه منحصر قالش . بربرینی کسوب دوهرامقدن باشقه بر نتیجه حصوله کتیرمه مشدی . چونکه بونلرک محاربهری فتح ممالک وتوسیع حدود کبی بر فکر ایله اجرا ایدیلردی . قویلری ، ضعیفلری اوزوب آلارنده کی ، آووچلرنده کی شیلری آلمق

فهم ایدن ذکاء عالی عقول مستفاد صاحب لری قانون ازلینک احتوا ایتدیکی حقایق کلیه بی شرح وتفصیل ایتکدن اظهار عجز ایدیلورلر (وعنده مفتاح الغیب ... الایه) حقیقت قرآنیه قبلرنده ترسبات ماسوا ایله معلول اولان اهل هوایه یاخود بک دورلو خواطر ونا کون ، تصدیق واقراردن آزاده رهبر وارشاددن خالی وتعلیم حقایق لدنیه قرآنیه دن محروم اصحاب ریب کاندن اولان حکمای طبیعه خلوتسرای لامکانک انکشافی مستحضر . حضض ذلتن مرتبه وحدتی ارتقا وحقیقت محمدیه دن فیضیاب اوله میان بدبختان برکلامنده چشم دانه معنائی حقیقت مندیج اولان اسرار قرآنیه نه وجهله معرفت پیدا ایده بیلورلر . ادیان سائرده سوایه هیچ بر وقته دین احمدینک غایه کالاتی احراز ایده مامشدر زیرا فخر البشر صلی الله علیه وسلم خاتم نبوتی قرآن ایسه جناب حقک اک صوک برهان بلیغ ناطق الیسانی اوله رق ازال بیلورلشدر . روح ووجدانلرینی عالم لایتنه نیک معالیات وکالاتیه ترین ایدن اوج اعلاهی وحدته سر بزمن غشی استغراق ونشسته فیض ازلیله مستغنی عالم ماسوا اولان مردان خدا ، حقک کلامندن اخذ فیض معنوی ایتشلردر .

قرآنک تعلیم ایتدیکی حقیقتلر او قدر اینجه درکه عقول وافکار فلسفیانه ایله اومعانییه وقوف همان تحت امکانده دکلدر لدنیات اسلامیه ومعانی قرآنیه نیک ساحه تجلیسی روح وقلوب صافیه در دین اسلامک حکمیات اخلاقیه سی عشق وزاهدت ، غائبانه وجود حق وذات مطلقه عشق پرستش و محبت جاذب و حار بر حمیت و صداقت لایتزلزل بر ربط قلب امر ایدر .

فلا عیش فی الدنیا طی عاش صاحباً
ومن لم یمت سکرأ بهافاته الحرم
علی نفسه فلیک من ضاع عمره
ولیس له فیها نصیب ولا سهم

سوره جمعه دن مابعد :

جناب پروردگارک وجودی عبون ذی عقولده هر جهتن نسل عیان ایسه قوللری اوزرینه ایچلرندن ابیات رسول ایله متجلیاً وحضرت محمد مصطفی علیه ازیکی التحایا افند من حضرتلرینی دخی خاتمه ارهاب رسالت اوله رق انتخاباده مختار الهیسی اولان صور حکمت وخواص کیردکاری براهین عقلیه ایله پرتو افشان وخاتم الرسالینک احکام منشور مأموریتلری دخی بحسب خاتمت بالذات وبالوراثه البته الی یوم القیام دائمی الجرباندر (وهو المیزان الحکیم) وجناب خلاق کائنات هر حالات وکیفیات ممکنه نتیجه جربان مرادات وارادته بشون کبار وصغاری معاوعت کار قیله حق صورتده مبالغ اولق وظواهرأ امی صفت بر رحلی اریکه رسالتی اوزرندن الی یوم القیام بشیر ونذیر انام ایتمک حیثیتجه عزیز وینه جناب نظام افرین جهان تحت اصطفایه بین البشر الیقنک اقمادی ایله ده حکیمدر .

(ذلک) او پروردگار بی انبازک اکل الرسلنی هم غره غرای وجودی عصرینک وهم انشای عصور غوارک نبیسی اولقله بمنشاز قیلمسی (فضل الله بؤتیة من يشاء) ایستدیکنی یامق معناد مخصوصنجه تاثیر اسباب ظاهریه دن برئاً ذات محمدیه به مختص قیلدینی احسانیدر (والله ذوالفضل العظیم) وذات الهی دنیاده عبادینه بوساطت رسوله تعلیم کتاب وحکمت وآخرنده تفخیم جزای ایفای وظائف عبدیت ایله ذی فضل عظیمدر ویاخود نعمای دنیویه و اخرویه سنه فائق بر فضل عظیمه صاحبدر ویا ذات بارینک بو فضل عظیمی اکل الرسل ایچور دوشنه اکسای خلعت رسالتی وعبادی ایچونده اوزرلرینه آنک ایمانیله درکه صفوف امت حقه نه درجه جالب رأفت ذات عزت اولدینی کتاب شریعتنک هر سورة جلیله سی اوزرنده تجلیات رحمت عامه و خاصه پروردکاری به دال اسم عال العالردن مرکباً موضوع (بسم الله الرحمن الرحیم) مفتاح فلاحندن منکشف ارهاب اذعاندر .